

Megjelen:
Hetenként vasárnap
Előfizetési ára:
helyben házhozordva
vidékre postánküldve
Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések Árszabály
szerint közöltetnek.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztési iroda
Nap-utca 42. sz. hol
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet.
Kéziratok nem adnak
vissza.
Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. hova
a hirdetések és előfize-
tések küldendők.
Nyiltéri közlemények
soronként 15 kr.

A járdák.

A járdák napról-napra rosszabb állapotba jutnak, s ha a hatóság az őszön kiváló gondot nem fordít azok rendbehozására, tavaszra nagyobb részt elpusztulnak, úgy, hogy lehet helyettük újat építtetni.

A járdahálózat csak a belvárosban van tűrhető állapotban, a külső utcákon teljesen romlásnak indult, úgy, hogy az őszi esőzések teljesen használhatatlanná teszik.

A közgyűlés nem régen hozott egy határozatot, mely szerint a járdapadkák városszerte feltöltendők, s a járda alaposan rendbehozandó, azonban ez a határozat maig még nincsen végrehajtva.

Ha a nyári munkaidő engedi, azonnal végre kell hajtani ezt a határozatot, mert különben tavaszra nem lesz járdánk.

De mást is határozott még a közgyűlés.

Kimondta a közgyűlés azt is, hogy a járdahálózatot ki kell terjeszteni fokozatosan a város összes utcáira.

Ez is egyike a legéletrevalóbb határozatoknak, mert csakugyan rosszul eshetik az a közönség egy jó részének, hogy míg bizonyos utcák lakói a kapujuktól kezdve járdán mehetnek be a városba, addig a közönség jóval nagyobb része a feneketlen sarat gázolni kénytelen.

A járdahálózat fejlesztése tehát egyik legfontosabb érdeke a városnak.

Nagyon életrevaló indítvány volt annak idején az is, hogy a járdahálózat fejlesztését a városi téglagyárban előállított anyaggal kell eszközölni.

Kétségtelen dolog, hogy a jó vastéglából tartós járdát lehet készíteni. Debreczennek

még 10—15 évvel ezelőtt is igen sok téglajárdája volt, sőt a külvárosokban még maig is téglaburkolata van, olyan, amelynél az aszfalt nem sokkal különb.

Vegyék fontolóra ezt az illetékes körök s lássanak hozzá gyorsan a járdahálózat fejlesztése tervének megvalósításához. Ha a tervvel készen lennénk, s ha a téglagyár is igyekeznék jöelöre az anyag előállításával, úgy a jövő tavasszal meg lehetne kezdeni az új járdák építését is.

A piaczi bódék eltávolítása.

Sokszor sokat beszélünk már arról, hogy a város piacza szűk, s hogy a piaczi bódék ezenkívül még el is csufítják a belső várost.

A bódéknak tervbevett elhelyezése azonban mindig csak jámbor ohajtás maradt.

A piaczi bódék eltávolítását sohasem lehetne jobban és alkalomszerűbben végrehajtani, mint épen most, a piacz kikövezése alkalmából.

Azt vetik azonban ellene ennek a tervnek, hogy ez által a város egy fontos bevételi forrástól esik el.

Ez nem áll.

Nem arról lenne szerintünk szó, hogy a bódék pusztítottassanak el, hanem csak arról, hogy helyzettessenek által alkalmasabb helyre.

Ott van a járásbíróház melletti tér, a Cseke Gábor féle udvar körüli tágas hely, vagy a vendéglő udvara, ezek közül akár melyikre oda lehetne tenni a bódékat, s a város így a jövedelmétől sem esnék el, mert a közönség ott is csak felkeresné azokat.

De a bódékat, ezeket a minden jó izlést

mélyen sértő disztelen alkotmányokat a piacz kellő közepén egy perczig megtűrni is vétek. Ha valami idegen ember keresztül utazik itt, azt gondolja, hogy valami ócska szárazalmokkal építettünk oda és egy sem hagyja egy tekintelbe, mert nem is lehet.

A piacz kikövezésével egyideűleg el kell azokat onnan helyezni.

Véres kardpárbaj.

Véres kardpárbaj folyt le csütörtökön délután 5 órakor a majorban.

A párbaj szereplői Pénzes Sándor adótiszt és Ulrich József végzett kereskedelmi akadémiai hallgató voltak, akik között utcai összeszólalkozás szolgáltatott okot a kihívásra. Pénzes Sándor segédeként Borók Gyula városi aljegyző és Simon József szigorló orvos szerepeltek. Ulrich József segédei Erdős Lajos és Fehér Gábor voltak. Párbaj-orvosok: Dr. Simon Gáspár és Dr. Kiss Sándor.

A felek segédekkel és az orvosokkal együtt a a kitűzött időnél valamivel előbb jelentek meg a párbaj színhelyén. Miután a békéltetési kísérlet sikertelen maradt, Fehér Gábor intézőségéd jeladására a felek összemérték kardjaikat.

A párbajozó felek között négy heves összecsapás történt, melyek közül a három elsőben a feleknek egyike sem sebesült meg. A negyedik összecsapásnál Pénzes Sándor kapott a jobb felső karjára egy hosszú lapos vágást, s ezt követőleg ugyancsak a jobb alsó karjára egy 5—6 cmter hosszúságú, de csekély mélységű nyílt sebet. Ezzel a párbaj be volt fejezve, mert a feltételek első vérré szóllottak. Ulrich József is kapott a második összecsapásnál egy lapos vágást.

A felek a párbaj után kibékültek.

T Á R C Z A.

Most száz esztendeje.

(Folytatás.)

Ismerkedjünk meg azokkal a derék, becsületes emberekkel, a kik az elgyengülésnek ezen esztendejében a kötelességtudásból és szívbéli jóakarattól erőt szerezve, nagy bölcsességgel kormányozták városunk hanyattatott hajóját.

Ordinárius, vagyis rendszerint való hadnagy volt: Vzló Haranghy János úr. Ordinárius Notárius: Tökés Bálint úr, Vicze notárius: Békési András úr. Senátorok nemzetesek és Vitézlők: Gönczy György, Karácsony Mihály, Harangi László, Adány Mihály, Horogh János, Márton István, Kovács István, Gönczy Bálint, Kircsy Sámuel uraimék. Városgazda: Nzetes Czeglédy András uram. Particuláris perceptor Kürthy Mihály. Utca-hadnagy: Cseke Mihály. Kvártélymester: Végh István.

Mikor ez az igazán érdemes magisztrátus átvette a kormányzás gyeplőit, bizony nem kis dolog állott előtte, felettebb való nagy hiányossága levén

abban az eszközben, a mit már akkor is úgy hívtak és méltán, hogy: nervus rerum gerendarum.

A fő jövedelmet adta az öt csapadék, a melyek után az arendátorok 3595 R. forintokat szolgáltatnak be. Azután a praediaiis földek jövedelmét látjuk 712 frt 46 krral, a két mézártszékét 113 frt 55 krral. Egyéb summás bevétel aztán nincs. A boltból csak 31 frt 52 krt adott be a görög. Vásárvám után 7 frt 32 kr, a postalis föld után 12 frt, a három száraz malomból 10 frt 37 kr jött be, a vízi malomból pedig ezen esztendőben vize nem lévén ezen vízi malomnak városgazduram semmit is nem percipiálhatott. Összetegva minden titulusokat, 5424 Rfrt, 3 $\frac{1}{2}$ kr percipiálódott 1797-ben, a ns. város caszájába, bele étvén ebbe a Kovácsiban lakozó Pap Mihály eöklémétől kölcsön vett 230 Rfrtokat is.

Elég nagy summa lett volna ez rendszerint való körülmények közt, ha tekintetbe vesszük, hogy akkoriban az egész magisztrátus salláriuma 663 frt 36 kr, a segédszemélyzet és szolgák fizetése pedig 191 Rfrt 65 krt tevé, s az összes íráshoz való eszközök, ugy-mint 4 $\frac{1}{2}$ kötés murányi papiros, 2 feljebb, 2 $\frac{1}{2}$ alabb-való: aztán 2 risma meg 4 koncz papiros; tintához való némely specicsenek; egy rúd spanyor viaksz,

meg egy font spárga, — 25 frt 15 krban kerülnek De hát a körülmények nem voltak rendszerint valók Fizetni kellett a sok interest a szűk esztendőben 1794. felszedett adósságok után, megkellett birkózni a retgeteg katona állítási költséggel, auctióba is sok mene.

A debreczeni kollégiumnak 1100 Rfrt után hét esztendőre való interesbe 462 frt, mert a Reviczky László 300 frtja után 240 frt; a Bándiné asszonyom 1500 frt capitalisára 90 frt, debreczeni Jeger János 600 frtja két esztendei interesébe 36 frt, debreczeni Vadász úr 300 frtja után 18 frt. Ezek az interesek maguk 846. Rfrtot vittek el.

Azután auctióba Kötelesért 467 frt 23 $\frac{1}{2}$ kr, Angyalházaért 511 frt 35 kr., Kis-Szoboszlóért 61 frt 21 kr, egybevéve 840 Rfrt. 19 $\frac{1}{2}$ kr.

Mirdezek mellett is, különbféle czélirányos planumokkal élve, olyan szépen eligazgatták a bajoknak megtornyosodott sokaságát Nemzetes és Vitézlő hadnagy uram az ő tanácsával, hogy 230 frt kölcsön híján, a mely Pércsy György uramnak eöklémének auctióba nagy hamarsággal kelletett, nem menének túl a percipiált summán, sőt a capitalisok szállítására is fordítottak 1426 Rfrt 23 krt, a melyből 600 frt So-

H I R E K.

— **Ezüst lakodalom.** Alexi Sándor, köztisztviselőben álló gyógyszerészünk és neje tegnap ülték meg házasságuk 25-ik évfordulóját. Ez alkalomból a rokonok és jóbarátok közül számosan tisztelegtek a jubiláló házaspárnál. Őszinte szívből kívánunk mi is minden jókat nekik. Érték meg friss jó egészségben, boldogságban, s általános tisztelettel környezve aranylakodalmaikat is.

— **Kiss György** igazgató tanító, debreczeni gyakorlóiskolai tanítóvá történet megválasztása folytán a héten Debreczenbe tette át lakását. Kiss György a szorgalmi időszak megkezdődése után két hónapi tanulmányutra indul, a magyarországi népiszkolák tanulmányozása céljából.

— **A jó vasárlo.** A héten Körner Béla piaci fűszerüzletebe egy szegényesen öltözött asszony állított be, s ott nem kevesebb, mint 30 frt erejéig vásárolt. Mikor fizetésre került a sor, kintűnt, hogy egy krajczarja sincsen. A gyanus viselkedésű asszonyt egy rendőr bekísérte a városházához, a hol kintűnt, hogy az illető elmebeteg.

— **Az Andrási bácsi** szobáját a héten kifestették a mellette levő előszobával együtt. A pusztai pénztárnoki szoba tehát egészen új kantust kapott. Még a kis Vertheim szekrény is festett talpazaton áll, úgy, hogy most már igazán úgy néz ki, mint valami csinos kis butorocska. Az Andrási bácsi nagy bankói most már igazán nem kíváncsiak tovább ebből a csinos kis alkotmányból.

— **Az időjárás** a héten kedvezőre fordult. Az esőzés megszűnt. Folyik a behordás és a cséplés javában. Kilencz hét óta ez a hét volt az első, a melyen hat munkanapot dolgozni lehetett.

— **A belső gözmalom** új kéményének építését a héten befejezték. A gép beállítása és a kazán befalazása is gyorsan halad előre, úgy, hogy a malom a hónap vége felé már meg is indul.

— **A sertésvész** városunk határán ismét kiűtött. Ez okból a vásárok bizonytalan időre bezárattak.

— **Az alkapitány szabadságon.** Nagy Karoly r. alkapitány 14 napi szabadságot ma kezdi meg, s láb- bája gyógyítása végett fürdőre utazik.

— **Emberölési kísérlet.** Kuik Imre tanyai lakos a héten Vaczi Jánosra, a Kür i Pal majorosára forgópisztolyt fogott, s le akarta löni. A szegény majoros embert csak lelejekelése és a segítségére érkezett emberek mentették meg a biztos haláltól. Az indulatos ember a felett jött dühbe, hogy a libák a majoros hibáján kívül átmentek az ő földjére. A vizsgálatot megindították.

— **A függetlenségi kör balja.** A h.-szoboszlói független olvasókör a város erdejében, 1897. év augusztus hó 29-én saját könyvtára javára zartkörű táncmulatságot rendez, melyre kívül czimzet urat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belepti díj: személyenként 60 kr. családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté délután 4 órákor. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Ételek és italokról gondoskodva lesz.

mosi urnak, 343 frt 31 kr debreczeni László Mihály- nak, 413 frt 22 kr, dorogi Farkas Istvannak apró- bakra 69 frt 30 kr fizettetett.

Igazán bmulatra méltó és egyszersmind megható az a gondos és bölcs körültekintés, a melylyel a száz esztendővel ez előtte való nemes magisztrátus a közjóvédelmeket kezelte, minden szükségességeknek lehetőleg eleget tett, azonkívül ügyet vetett a kárvalottakra, árvákra, ügyefogyottakra s más egyéb nyavalyás személyekre, és azoknak segedelmezéséről gondoskodott.

De meg is nyertek ezen derek eljárók illendő jutalmukat a jól teljesített kötelesség nemes tudatán felül, — a mely jutalmazási mód vala legfőképpen gyakorlatos akkor oda elő is csak úgy, mint most, — sallari-omjoknak a »Teherviseles sokasodasához merítették feljebb emelésevel is.

Igy lón, hogy Nemzetes és vitélő Senator uraimnek egyen-egyen 24 Rfrtra emeltetett fel az ő fizetések, a »Bizodalmas es Joakaró» Communitas kedvező akaratából; nzetes utczahadnagy urannak pedig a latonaallitas miatt való sok es feles faradozasaihoz kepest 30 frt 12 krt tevő törzsiszítése 3 Rfrtig való concessummal megjavítottott.

(Folytatása következik.)

— **»Arvaügyi kézikönyv»** jelent meg Szatmári Sándor szerzőtől. Bővebb leírás lapunk »irodalmi» rovatában foglaltatik.

— **A segesvári Petőfi ünnep.** Mozsarak durogása közben hullott le jul. 31-én a lepel Segesvárott Petőfi szobráról. Csak az eljenrivalgas harsogta tul, amely ezek ajkán milliók lelkesedésének volt hirdetője. Feledhetetlen, szép ünnep volt ez a nap a magyarságnak, amely így minden rétegeiben képviselve talán még soha sem volt. Nyolcz méter magas terméskő-obeliszk emelkedik a szabadságharcban eleset névtelen hősök sirja fölött. Az emlékoszlop tetején turulmadár van amely esőrében honvédkardot fog. Főírása a következő

PETŐFI SÁNDORNAK
ÉS

A SEGESVÁRI CSATÁBAN 1849. JULIUS 31-ÉN EL-
ESETT NÉVTELEN HŐSÖKNEK
EMELTE A NEMZET KEGYELETE.

Az oszloppal szemben Petőfi ercebeöntött szobra, amely a költőt honvéd őrnagyí egyenruhában tünteti fel. A szobor Köllő Miklós szobrász műve.

Az ünnep pontban tíz órákor kezdődött. Sándor László főispán, a végrehajtó-bizottság elnöke nyitotta azt meg. Együtt volt az ünepen az egész erdélyi magyarság.

— **A katolikus autonómiai kongresszus** küszöbén bizonyára szívesen fogják fogadni az összes érdeklődő körök azt a két füzetet, melyet e tárgyról a Lampel-féle könyvkereskedés közebeocsát. Az egyik egy magvas tanulmány az autonómiairól, melyet szerzője, Csorba Ferenc először ezélett hét évvel adott ki a »Budapesti Szemlé»-ben. Az a feltűnés, melyet annak idején Csorb fejtegetései kellettek indokolta teszi, hogy a szerző most külön is közebeocsátva, hozzáférhetőbbé tette őket. — A másik füzetben egy névtelen szerző becses visszaemlékezéseket mond el »A kath. autonómia és az 1871-iki szervező kongresszus két pártja» czimvel. A kongresszus egyik legbeavottabb tagjának e műve németül is megjelent és ep úgy, mint a magyar szöveg 10 kr.-ert rendelhető meg a Wodianer F. és Fia czégnél (Andrássy-ut.) Csorba tanulmányának ára 20 kr.

— **Önkéntes rendőrök.** A héten egy éjszaka, egy 3 tagból álló társaság ment kifele a töltesen, amint egyszer a töltes arkában egy fekvő ember alakot vettek észre. A társaság hevenyében megalva egy kis konferencia felet tartott, amelyben elhatározták, hogy az arokban fekvő alak nem lehet más mint tolvaj. Körülálva óvatosan felköltöztek, megfogták és bekísérték a városházához. Ott aztán kivilagosodott, hogy a bekísért ember egyáltalában nem tolvaj, hanem csak egy faradt atyafi volt, aki a töltes arkában akarta megaludni a hejnalt. Az a bizonyos társaság most nagyon szégyenkezik, ha felhozzák valamelyik tagja előtt ezt az éjtel kalandot.

I R O D A L O M.

Arvaügyi kézikönyv az 1877. év óta fennálló gyakorlat és ezek eredményének terjedelmes ismertetésével különös tekintettel a nyilvántartásokra ezim alatt Szatmári Sándor Békés vármegye központi árvaszéki nyilvántartója könyvet adott ki 360 oldallal, ebben 39 mintázattal. Alkalmos kézikönyvül szolgál ez mindazon közegeknek akik általában véve árvaügyekkel vagy ezek vizsgálatával foglalkoznak, mert mindenki megtalálja benne teendőjének részletes leírását. Ára füzve 3 frt beszerezhető szerzőnél Gyulan.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A gipsz szerepe a gazdaságban.

Manapság alig van már oly gazdaság, melyben gipszet ne használnának. Alkalmazást nyer az nemcsak az építkezéseknél, hanem magában a gazdaságban mint szorosabb értelemben vett gazdasági czikk is, egyrészt mint trágya konzerváló anyag, másrészt mint talajjavító. A gipsznek ez utóbbi esetekbeni használhatóságáról felvilágosítást nyújtanak a következők:

A gipsz vagy kénsavas mész részint égetetlen, részint égetett állapotban jó a trágyakereskedésben forgalomba. Az égetetlen gipsz

másképp trágyagipsz elnevezés alatt is ismeretes s abban különbözik az égetettől, hogy benne egy bizonyos mennyiségű viz is található, míg az égetett gipszből a viz a hevítés alkalmával elveszett.

Sokan a gipszet a mésszel egyhatásúnak vélelmezik, holott a gipszben nem annyira a mész, mint inkább a kénsav játsza a szerepet. Míg például a mészet az istállótrágyával keverni nem lehet, mert az mint erősebb alj a gyengébb aljnak tekinthető ammoniakat kihajtja, addig a gipsznek hatása ép ellenkező, mert annak kénsava a trágya ammoniakjával egyesülvén, ez utóbbi általa megkötetik. Ép ez okból használják istállók fertőtlenítésére, az istálló levegőjének tisztítására, az istállótrágya felbontásánál keletkező ammoniak megkötésére a gipszet, s bátran elmondható, hogy e tekintetben egy trágya konzerváló anyag sem bír oly értékkel, mint a gipsz. Annak alkalmazása mindenütt ajánlható tehát annyival is inkább, mert igen olcsó. Egy számos marhára évenként 60 klgamm gipszet számíthatunk, ennek métermázsája az 1 frtot ritkán haladja meg, e szerint egy állat évi ürülékének konzerválása legfeljebb 60 krba kerül. A trágyalevet elvezető csatorna mentén, az állatok állásheye mögött szórunk el naponként egy keveset s a jó hatás elmaradhatatlan.

A gipsz azonban nem csak mint konzerváló anyag, hanem mint talajjavító is figyelembe jó, különösen oly talajokon és oly növényeknél, melyek a káli iránt hálásak. Luczerna, löhere, baltaczin s egyéb pillangós virágu takarmánynövények, szárazabb talaju rétek és legelők növényzete a gipsz elhintésére felujul. A talajban levő káli sókat a gipsz oldhatóvá, szabaddá teszi s az altalajba mossa, ez okból a mélyen gyökerező s káli erősebben igénylő növényeknél is igen jó eredményt biztosít.

Mint műtrágyát legjobb égetetlen állapotban s por alakban elhinteni és pedig a tavasz folyamán, midőn említett takarmánynövényeink szépen diszlenek. Elnitására lehetőleg oly időt kell választani, midőn esőre van kilátás, mert ha az elszórás után az eső elmarad, elmarad egyuttal a gipsz hatása is. Kat. holdanként 2 — 3 métermázsát használunk. Ha a gipsz melett egyéb trágyaszert is alkalmazásba jó, pl Thomas salak. akkor e keveréket (2 g. gipsz és 2250 kg. Thomas salak) pl. réten, vagy lege ön összel szórjuk ki. Őszi vetemények alá pedig a vetést megelőzőleg.

Ujabbán igen fontos szerepe jut a gipsznek a szikes vagy székes talajok javításánál is, melyek az Alföldön néhány ezer hold területet foglalnak el, melyekre nozve jellemző, hogy átnedvesedve pépszerű tömeggé, kiszáradva pedig kökeménységűvé válnak. Sokan foglalkoztak már a székes talajok javításával, de a legtöbbben eredmény nélkül.

Egy kaliforniai tanárnak ez iránybani buvárkodása legutóbb a gipsz használata felé fordult s nem egész sikertelenül. E kaliforniai tanár: Hilgard azt tapasztalta ugyanis, hogy ha a szikes talajra gipszet szórunk, akkor cserebomlás áll be, s a szénsavas nátriumból és gipszből kénsavas nátrium és szénsavas mész keletkezik s így a szikes talaj megszabadul az elébb említett hátrányos tulajdonságaitól. De miután az ily módon keletkezett szénsavas mész a talaj tápanyagait jobban kiszorolja, tápanyag egyensúlyt fenntartása céljából kívánatos lesz a gipszszel egyidejűleg egyéb műtrágyákat is felhasználni.

Ilyen szikes talajok javítására kat. holdan-

ként legalább is 8—10 g. gipszre van szükség, mert ellenesetben, ha kevesebbet használunk, a hatás bizonytalan.

Ha esetleg 1—2 év múlva altalajviz nagyobb mennyiségben a felszínre jutna, úgy újból felhasználunk ugyanily mennyiséget.

Több éven át folytatott oly eljárás mellett sikerülni fog a szikes talajt megjavítani.

J. A.

A tehének takarmányozása és a vaj.

A nyerendő vaj jóságára magától érthetleg nagy befolyással van a tehéneknek nyújtott takarmány-anyagok minősége. Ha jó finom vajat akarunk nyerni, kövessük a következő takarmányozási szabályokat.

1. Okvetlenül kerülendő mindenféle romlott takarmány-anyag, minők a megfagyott vagy romlott répa, vagy krumpli, romlott olajpogácsa, penészes széna és szalma, valamint megpenészesedett malátacsira.

2. Ha a viszonyok esetleg megkivánják, hogy nagyon víz dus takarmányszereket (minők a moslék, répaszeletek stb.) kell felhasználnunk, ekkor a naponként nyújtandó adagokat nagyon szűkre kell mérni, s gondoskodni kell róla, hogy az állatok naponként 1000 kiló élősúlyonként 10 kiló nyeretakarmányt kapjanak s hogy az egész adag kielégítő mennyiségű, emészthető anyagokat is tartalmazzon.

3. Moslékkel való etetésnél nagyon ügyelni kell arra, hogy a jászak gonddal tisztán tartassanak, e célból hetenként legalább egyszer meszes vízzel bekenendők.

4. Minden répafaj sulyának 8-ad részét tevő szalmaszecskával vegyitendő.

5. Krumplit sulyának mintegy felénnyire szintén szecskával keverünk. A krumplit egészen 16 kilogram naponkénti és 1000 kiló élősúlyra eső adagokig nyersen is lehet adni, ha a krumplit pároljuk.

6. Bárminő olajpogácsával való etetésnél ne adjunk többet belőle, mint naponként legfeljebb 1 kilogrammot.

7. Télen, nevezetesen szalma-szecskára és krumplival való bőséges etetés mellett, a vaj megkeményedésre hajlandó. Ez okból jó, ha a naponkénti takarmány adagokat 1/2—1 fontnyi repczepogácsával egészítjük ki, miután tapasztalás szerint az utóbbi igen nagy befolyással van a tejproductiójára nézve, melyből aztán lágy vaj nyerhető.

Nagyon jó és kedvező hatású takarmányanyagok: a jó széna és korpa, nevezetesen buzakorpa, valamint mindenféle kalászos gabonából való dara, első sorban zab-dara.

9. Borsó-szalmát ne adjunk teheneinknek még szecskába sem. Zabszalma is csak igen kicsiny mennyiségben adagolandó.

10. Hosszabb praxisból merített tapasztalatok alapján konstatáltatott, hogy kemény vaj nyeretik borsó- és bükköny-dara, rozskorpa és lénpogácsával való takarmányozás mellett; puhább vajat pedig akkor nyerünk, ha repczepogácsa, zab-dara és buzakorpával eteljük teheneinket, a mi pedig a buza, zab és rozsdara, valamint földimogyoró-pogácsa és malátacsirával való takarmányozást illeti, ezen takarmányanyagok részéről nem konstatálható hátrányos befolyás a vaj konszisztenciájára nézve.

11. Azon legyünk, hogy állataink ne csak izletes, hanem egyszersmind tápláló és erőt adó takarmányt is kapjanak, s ne mulasztjuk el, naponként kellő mennyiségű marhasót is adjunk teheneinknek. Egyik fődolog persze az is, hogy az állatok elegendő vizet kapjanak.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

F e h é r G á b o r .

8790.
1897. sz.

Hirdetmény.

Katonai lóvásár. A csász. és kir. közös hadügyminiszterium hozzájárulásával ezennel közhírré tételik, miszerint a hadsereg lószükségletének fedezése végett a vármegye területén **Hajdu-Nánason, f. évi október hó 4-én** katonai lóvásár fog tartatni.

Ezen vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyek katonai célokra alkalmasoknak és arra nézve megfelelőeknek fognak találtatni.

Miután a főczél az, hogy a hadsereg részére minden közvetítés nélkül egyenesen a tenyésztőtől vétessenek meg a lovak, annál fogva figyelmeztetnek a tenyésztők, hogy teljes bizalommal vezessék elő katonai célokra alkalmas eladó lovaikat és tulzolt árak követelése által a megvételt lehetetlenné ne tegyék, miután mindenestre jobb árakat kaphatnak ezen közvetlen eladás által, mint az esetben ha lovaikat közvetítők útján juttatják a hadsereghez.

Alkalmas minden szilárd testalkatú, jó mozgást és kitartást ígérő, tulságos használat által még meg nem rontott s a katonai használatot gátló hibával nem bíró **4- egész 7 éves és legalább 158 centiméter magas ló.**

A 7 évet már meghaladt lovak semmi esetre sem vétetnek meg, valamint a 150 centiméteren (vagy 15 markon) alóli lovak közül csupán kivételképen vétetnek meg egyes olyan példányok, melyek kiváló jó testalkatúak és kitünő vérrrel bírnak.

A megvett lovak azonnal a helyszínen átvétetnek és készpénzben kifizetnek.

Az elővezetés helye, a város-illetőleg község-házán tudható meg.

Kelt Budapesten, 1897. július hóban.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter.

794.
3279. 1897.

Árverési hirdetmény.

A H.-Szoboszló város tulajdonát tevő 41 hold 1462 □-öl ugynevezett postaföld 1897. augusztus hó 15-én d. e. 10 órakor a város-háza nagytermében tartandó közárverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe kiadatik. Kikiáltási ár egy évi haszonbéri összeg az az 770 frt amelynek 10%-a az árverés megkezdésekor az a fölirott kiküldött kezéhez lefizetendő. A legtöbbet ígérő fog tekintetni haszonbérletnek, ha ajánlatát a városi képviselőtestület is elfogadja. A legtöbbet ígérő bánatpénze visszatartatik, s az biztosítékul a város pénztárába kezeltetik, mely a haszonbéri összeg legutolsó részletébe fog beszámítatni. A haszonbérlet 1897. október 1-ső napjától 3 évre terjed. A haszonbéri összeg évenként 4 egyenlő részben és pedig október, január, ápril és július hónapok első napjain mindég előre fizetendő.

Ha a fizetési határnapok meg nem tartatnak, jogában áll a tulajdonos városnak haszonbérlet a haszonbérletből sommás uton kimozdítani és rajta minden kárát megvétetni a bánatpénz elvesztésén felül. A haszonbéri szerződés elkészítési és bélyegköltéséget a haszonbérlet fizeti.

H.-Szoboszló, 1897. július 30.

Láttam:
Kovács Gyula,
polgármester.

Hetey Ignác,
tiszti ügyész,
kiküldött.

3922.
1897.

Hirdetmény.

A kalászos terménynek, a szálas takarmánynak és a szalmának, a városba behordását és a városban való nyomtatást szabályozó vármegyei pótszabályrendelete a belügyminiszter ur által már jóváhagyott, s életbe lépett.

Ennek értelmében a kalászos terménynek szálas takarmánynak és szalmának, a város belsősegein felhalmozva tartása tilos, megengedtetik azonban, hogy kalászos terményeket részletenként behordhassák és bent elnyomtat-hassák.

1. A részt aratók a munkájuk után nyert arató részt.

2. Azok, akik az építkezési szabályrendelet értelmében tanyát nem építhetnek és 5 kat. hold földnél többel nem rendelkeznek, valamint az ugyanannyi földet haszonbérletők és feles munkások.

3. A kiknek 10 holdnál több földjük nincs és azt felesben munkáltatják, az őket illető fele részig.

4. Azon nagyobb birtokosok, a kik tanyát építhetnek ugyan, de a határ különböző részein kisebb részletekben 1—2 hold földjük van, a honnan a kalászos terményeknek tanyájukra szállítása sok nehézségbe ütközik. Ezek azonban szét szórva fekvő birtokuk a 2 kat. hold területet meg nem haladja.

Tartozik azonban minden telektulajdonos telkének az épületektől távolos részéből a nyomtatás eszközzésére és a szálas termények elhelyezése, szerűskertet különíteni el. Ez esetben szabadságában áll ha a szerűskert 200 □-ölet meghaladó 2 ló erőre 10 szekérnyi rakományt és szalmát, ha pedig a szerűskert 200 □-ölnél kisebb, ugyancsak 2 ló erőre 6 szekérnyi szalmát és takarmányt elhelyezni. Ennél több szálas terményt és takarmányt beltelken elhelyezni semmi esetre sem szabad.

A rakományok egymástól való távolsága 6 méterben, a szomszéd kerítéstől való távolsága 10 méterben van megállapítva.

Kelt H.-Szoboszlón, a városi tanács 1897. július hó 21-én tartott üléséből.

Városi tanács.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsapó gépek 2° és 3° osztályú, szalma-kaszálógépek, hordozható, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szenyajtóók.

"COLUMBIA-DRILL"

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélekék, két- és háromvasúcekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzőkek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Könyvnyomdai munkák

Báli és lakodalmi meghívók, rovatos ívek, falragaszok, névjegyek, étlapok, körlevelek, levélpapírok és borítékok esinos kivitelben és jutányos áron megrendelhetők Plón Gyulánál H.-Szoboszlón.

A KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

felvette ügykörébe

a jelzálog kölcsön üzletet

és azon kedvező helyzetben van, hogy **törlesztési** és egyszerű **visszafizetési** kölcsönöket igen jutányos feltételek mellett nyújthat.

Felhívjuk tehát szives figyelmét mindazoknak, kik

olcsó jelzálog kölcsönt

felvenni, vagy régi **nagyobb kamatozásu tartozást** convertálni szándékoznak, kérvén, hogy erre vonatkozólag intézetünket felkeresni sziveskedjenek.

Részletes felvilágosítások és utasítások kívánatra azonnal küldetnek.

Közgazdasági bank részvénytársaság.

DEBRECZEN (Tisza-palota.)

4—10

„BUDAPEST

P Á R I S”

MAGYAROK TÁRSAS KIRÁNDULÁSA

az 1900-ik évi Párisi Világkiállításra.

Május, június, augusztus, szeptember és október hónapokban 14 napra,

Ezen kulturális mozgalom programjának pontos kivitelét, valamint a befolyt összegek kezelését ellenőrzi a következő bizottság:

Dr. BARTHOS ANDOR
miniszteri s. titkár, a vasúti
tisztképző tanfolyam tanára.

Elnök:

Toroczkó-Szt.-Györgyi
THOROCZKAY VIKTOR báró
a főrendiház titkára.

Dr. LERENDAY GYÖRGY,
pénzügy. min. titkár,
a „Magyar Athletikai Club”
alelnöke.

Igmándy Mihály
Sacellary Mihály
Dr. Schubert Emil
Sturm Albert

K. Jonás Ödön

Dr. Kovács Gyula

Molnár Viktor

Igazgató:

S O M O G Y I N A N D O R.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 44. I. em.

Urányi Imre

Dr. Várady Antal

A befizetések kizárólag a Belvárosi Takarékpénztár Részvény-Társaságnál
Budapest, koronaherceg-utcza 3. sz.

Készpénzben, vagy a magyar kir. postatakarékpénztár útján eszközözlendők. A takarékpénztár kezeli a befizetett összegeket és ugyanott adatik ki a programmban foglalt szolgáltatmányokról szóló

➡ Részvételi jegy, Egy jegy ára 250 frt. ➡

Fizetendő: havi 8 vagy negyedévi 24 forintos részletekben.

Írók, művészek, tanárokból álló budapesti 100-as rendező-bizottság.

Írók, művészek, tanárokból álló párisi 100-as fogadó-bizottság

Belépési nyilatkozat.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy a közzétett prospektus alapján fenti vállalat által rendezendő társas utazásban résztveszek és kötelezem magamat egy részvételi jegyért **250 frt** a folyó hótól kezdve frt kr. havi- negyed- félévi részletekben a magy. kir. postatakarékpénztár útján) a **Belvárosi akarekékpénztár Részvény-Társaság pénztárához Budapestben, (Koronaherceg-utcza 3.) az 1900. évi január hó végéig befizetni.**

Tudomásul veszem, hogy a prospectusban közzétett felügyelő-bizottság a kirándulók összessége képviselőjében felügyeli a befizetett összegek kezelését és a program pontos kivitelét.

Az utazásban való részvétel hónapját jogomban áll az 1900. évi január végéig megállapítani, ugyanekkor jegyemet másra átruházhatom avagy az utazástól visszaléphetek. Utóbbi esetben a vállalat a Belvárosi Takarékpénztár Részvény-Társaság útján a részvételi díj egy tizedrészének levonásával a befizetett összeget visszafizetni tartozik.

Ezen időponton túl visszalépésnek és visszatérítésnek helye ugyan nincs, de az ellenőrző-bizottság méltányos esetben jogosítva van e szabálytól eltekinteni.

Végül tudomásul veszem, hogy a részvételi jegy alapján úgy úton mint 8 napig Párisban a programnak megfelelő teljesen szabad utazást, podgyászt, lakást, élelmezézt, közlekedést, szórakozási és színházi jegyeket a megállapított összegért díjlanul kapom.

Lakhely: _____ 1897. _____ hó _____ n.